

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Mikor a szén is megdrágul.

— febr. 8.

Messze innen, Morva Osztrauban, Klادنوبا ée Cseh Morvaország és más bánya telepén is a munkások kitűzték a vörös lobogót.

És súlyosan bizonyítja a mi nagy gyöngeségünket, hogy mi itt Magyarországon épp oly nagyon érezzük a sztrájk káros hatását, mint a cseh-morva részvényes, aki nem akar munkásának tisztességes bért adni. Nálunk is mindenütt föl hangzik a panaszos szálló ige:

— Drágább lett a szén!

Igen nekünk is meg kell szynlenünk azt, hogy a cseh-morva munkás eldobta a szénfejtő csákányt és elkecseregett bérharcot indított, hogy a három nyolczas (8 orai alvás, 8 orai munka, 8 orai szórakozás) igéjét megvalósítsa. Ugy történt ugyanis, hogy a sztrájk folytán Ausztriában kifogytak a szénkészletek és beállott az a soha nem történt eset: Ausztria az ő hatalmas iparával és házi szükségletével részben rászorul a magyar szénre. Föl is lendült egy két nap alatt óriásilag a magyar szénbányák üzeme s megindult hatalmasan a forgalom Ausztria felé, Ezer és ezer vagonra való fekete gyémántot röptenek a m. kir. államvasutak, naponta, Bécs és Prága felé.

De semmi okunk nincs arra, hogy örvendezzünk a magyar szénbányászat ilyetén fellendülése fölött. A magyar szén

urai, a részvénytársaságok mohón kaptak az alkalmon és hatalmasan felemelték a szén árát. De nem csak azért a szénét, melyet a megszorult Ausztriába visznek, hanem azért a néhány kilóra valóét is, a mit az idevaló szegény ember vásárol, hogy megvédje magát a tél hidege ellen és hogy a takaréklúzhelyen elkészítse a maga szerény ebédjét és vacsoráját.

A tél amugy is rettegett ellensége a szegény embernek s ime, most jönnek a részvénytársaságok és alaposan keresztül hozzák a sok ezer földhöz ragadt ember téli számadását. Kényszerítő szükség előtt állunk, éa bármint zugolódunk, vásároljuk a drága szenet — azért mert a cseh szocialistáknak sztrájkolni tetszik.

A részvénytársaságok országa ez a miénk. Az állam, a hatóságok, a közélet minden faktora kedvezményekkel látja el, dédelgeti a részvénytársaságokat, adókedvezményeket, szállítási olcsóságokat, vasutakat építünk nekik, nehogy az istenért valahogy megbukjanak. De ezek a mi részvénytársaságaink éppen nem olyanok, mint aminők például Angliában vannak, a hol a nagy kereskedelmi és ipari vállalatok érdeke szorosan össze van kötve a haza és a közönség érdekével.

A szellem, mely a mi részvénytársaságainkat át lengi, rideg mint egy főkönyv. Semmi érzék a közönség érdeke iránt. A közönségtől, a hazától, csak pártolást és kedvezményeket várnak, de soha eszük ágában nincs a jót hasonlóval viszonzni. Mi a közönség a részvénytársaságok szá-

mára vagyunk, de ők csak a maguk számára vannak.

Mi szerettünk dicsekedni kulturánkkal, műveltségünkkel. Mégis milyen messze vagyunk még a barbárnak nevezett Oroszországtól. Ott is felemelték a szén árát, ott is zugolódott a szegény muzsik de ha marosan megjéent egy csári ukáz, mely szerint aki egy meghatározott (elég elfogadható) áron túl felemei az egy méter-mázsán aluli súlyban vásárolt szénnek az árát: az Uralba száműzetik.

Lám, a barbár Oroszország hogy gondoskodik arról, hogy gazdag szénbányatulajdonosok (ott is nagyobbára részvénytársaságok) ki ne zsarolhassák a szegény embert.

Ó, hogy elkelve most minálunk ez a szigorú csári ukáz!

Azonban mi zugolódva bár, lapos tárczával bár, de azzal a tudattal, hogy ezen nálunk nem lehet változtatni, fizetjük a szén felszított árát, éppen úgy mintha mint a megszorult bécsi gyárosok volnának. Nekünk a bécsi gyárossal szemben semmi kedvezményünk sincs. Azon pár kiló szénen, melylyel a tél hidege ellen védekezünk, éppen annyit akar nyerni a kapzsi részvénytársaság, mint a külföldi gyárostól, a kinek ha sztrájk nincs, soha esze ágába se jut magyar szenet vásárolni hol ott mi állandó fogyasztók vagyunk, továbbá honfitársak és szegény emberek vagyunk — de ez semmi.

A magyar szénbányarészvénytársaságok szemében ez nem érv arra, hogy nem

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

A MILY HAMAR.

*Amily hamar elsimul a tér,
Hol szánkó vág fel friss havat,
Ha új pelyhet szitálva a szél
Behinti a meggázolt utat;*

*Oly nehezen gyógyul be a seb,
Mint szívünkön első láng ütött,
És idővel még sincs edesebb,
Mint merengni e sebünk fölött.*

Zivuska Andor.

Jum-Jum.

— Elbeszélés. —

Társas-este van az előknél.
Csak olyan unalmas, mint egyébkor; a társalgás nem tud rendes mederbe terelődni. Gárdos, a hosszú joggyakornok odatámaszkodik a cserépkályhához és az előtte ülő Bedő kisasszonynak a legyezőjével játszik, Hol szétvonja, hol összezsapja, a mi nem mindig sikerült neki.

— Nem, — szól az ifjú hölgy — így nem Gárdos ur! Nem látta talán, hogyan csinálják ezt a „Mikádó“-ban. Így! . . .

A kisasszony ezzel elveszi a legyezőt és hirtelen, zajosan széttárja, lefelé legyint vele, miközben bájosan tartja két ujja között.

— Valóságos Jum-Jum — véli hízolgősen a joggyakornok.

— Hogyan is van ez a dal? — kérdi Dabasy hadnagy, a ki ugyanekkor lép oda. Tudja, a kedves dalocska, a mit annyi legyezőmozgás kísér, egyszer szétterítve, majd összerakva, aztán a fej mögé tartva pávatollazat módjára, majd meg oldalt, mint a szárnyat . . .

— Igen, az nagyon bájos! — mondja egyetértőleg Bedő kisasszony, miközben Gárdos ur már dudolja is a dallamot.

E pillanatban fiatal lernyka lép a szalonba, egy idősebb úrral társalognak.

— Kérjék meg Enyedy grófkisasszonyt, hogy énekelje el, itt jön éppen! — szól hirtelen az urakhoz Bedő kisasszony.

De azok haboznak.
— Oh! Legyező nélkül . . . — véli Dabasy hadnagy — hisz akkor elveszti minden varázsát és . . .

— Éppen . . . legyezővel, azt tudja olyan bájosan, — szól a fiatal hölgy. — Az urak azonban még mindig vonakodnak. Kérjék csak, nem sokott izléstelenül vonakodni. Ha kedve van hozzá, mindjárt énekel, ha nemet mond, hasztalan kéri tovább.

— Igen! Milyen kedves volna! — szól közbe egypár közelben álló ur. És megindult a társalgás.

— Szeles! — szólit meg a hosszú joggyakornok egy fiatal követségi attasét, a ki albumot lapozgat. — Szeles! Kérje meg Enyedy komteszt, hogy énekelje el Jum-Jum dalát!

— Miért kérjem éppen én? — kérdi a megszólított.

— Azért, mert engem csak az imént mutattak be a gróf kisasszonynak, a kivel különben nem is beszéltem még . . . szinte illetlen volna . . . és

— Természetesen!
Szeles Ernő ur keresztülvágja magát a körülállókon és odamegy a komteszhez, a ki még mindig az iménti úrral beszélget. — Udvariasan köszönti őket. A többiek, a kik küldötték, egy pillanatra elnémulnak és úgy figyelik a kérelem hatását. A grófkisasszony elpirult.

szabad felcsigáznai a szükségletet kielégítő szén árát.

Szomorú dolog ez, Szégyenkezünk is, haragszunk is miatta. Így zsarolnak ki bennünket a mi részvénytársaságaink, amikor rájuk vagyunk szorulva.

De az üzlet rideg embereinek uzsorás számításával szemben fel kell emelnie a törvénynek az ő tiltó szavát.

Itt az ideje, hogy alkotmányos uton törvényt hozzanak, olyan törvényt, mely azt a célt szolgálja, melyet az említett csári ukáz. A fogyasztó közönséget meg kell oltalmazni nem csak a szénbánya, részvénytársaságok, de egyáltalán minnenemű közhasználati cikket produkáló vállalkozók kapzsisága ellen.

A miniszterelnök bécsi utja a legeltérőbb kombinációkra szolgál alkalmul. Ezen híreszteléssel szemben konstatáljuk, hogy a miniszterelnök csupán azért utazott Bécsbe, mert a tegnapi nap programjában semmi nagyobb dolog nem volt s azért mintegy kínálkozott a bécsi ut megtevésére, miután több folyó ügy halmozódott össze, a melyeknek elintézése a Felső él való terjesztéssel jár.

És csakis ilyen folyóügyekről volt szó. Ennek folytán a bécsi uthoz fűzött kombinációk, minők a katonai kérdéseknek tárgyalása, a belügyi tárca betöltése stb., nem felelnek meg a valóságnak.

Híresztelés. Néhány lap azt híreszteli hogy Török Zoltán nógrádi főispán lemond és helyébe gróf Károlyi Imre, a főrendiház elnökének a fia jön. E hírek az első felét már a múlt héten megczáfoltuk. És abban, hogy ezt a czáfolatot a fölmeleg tett hírrel szemben is főtartjuk, megvan a felelet a hír második felére nézve is.

A váci püspökség. Schusztter Konstantin örökét a sajtó már betöltötte s egyenesen meg

— És megteszi! — sugja a joggyakornok szomszédjának, mikor mindketten elmosolyodnak.

A grófkisasszony nem kéri magát sokáig, egyszerűen a zongorához lép. Erre a kottát keresik. A ház kisasszonya, — rettenetesen piros arcú, apró kis teremés — mikor megtalálták a zongorakivonatot, odaül a hang szerhez. Megesendülnek az első hangok. A grófkisasszony balkezét kísérlője széke támlájára teszi, „Pszt!” — hangzik végig a terem, a mi megismétlődik, mikor a szomszédos szobából hangos szóval lép a terembe három ur, a kik alig hallották a zongora bevezető ütemeit. Lábujjhegyen vonultak vissza. Néhány arczon a visszafojtott mosoly vonása látszik.

— De legyezővel, — mondja egy hang félénken a kályha mellől.

A hosszú joggyakornok volt, a kiről nem is hitték volna, hogy ilyen halkán tud beszélni. Néhány hang is ismétli: Legyezővel! Legyezővel! A kis piros arcú kísérlő akaratlanul is megszakítja játékát. A kályha sarkából ismét odahallik; Legyezővel! — és a többiek, a kik valami különöset, meglepőt várnak, nem tudva azért, miről van szó, újra hangoztatják Legyezővel!

A komteszre láthatólag kellemetlenül hat a kívánság, de természetessége mégis győ

nevezte azt is, a ki Schusztter utóda lesz. Nekünk az az értesülésünk, hogy a jövő év váci püspököt még nem nevezték ki. Wlassics Gyula szabadságon van, már pedig a szakminiszter nélkül ilyen fontos ügyben mégis csak nehéz volna dönteni. Be fogják tölteni, a váci püspökséget azonnal, a mint Wlassics, remélhetőleg teljesen meggyógyulva visszatér, valaminthogy csak akkor kerül döntésre az a többi kérdés is, a melyeknek már megtörtént elintézését szintén ujságolják

A háboru.

feb. 8

Chamberlain beszédével az angol alsóházban a felirati vita, a mely ezuttal igazában a háboru kritikája volt, elérte tetőpontját és elérhető volt, hogy az utána következő szónokok se a kormány elleni vádra, sem annak megvédésére vonatkozólag valami jelentős dolgot nem igen fognak mondani.

Tegnap éjjel mégis öt szónok beszélt, ezután szavazásra került a sor. Fitzmaurice ellenzéki indítványa, a mely parlamenti vizsgálatot kért, megbukott, a Ház óriási többséggel elvetette.

Igy hát az angol parlament nemcsak igazolta, hanem jóvá is hagyta Chamberlain eljárását, a mely most a háborunak erőlyes folytatásában nyer majd kifejezést.

Hogy a parlamentnek határozata befolyással lesz-e hadiszerecsére, nem valószínű.

A harcztérről kevés hír érkezett. A helyzet által felidézett szünet még egyre tart, Kollensberg közelében azonban már közeli csaták várhatók.

zedelmeskedik: félig hátrafordul és szemérmesen szól:

— Nincs olyan legyőztem, a mi megfelelné.

— Tessék, van itt! — nyújtja oda a magát Bedő kisasszony.

Szeles ur, az attasé, átadja azt a grófkisasszonynak, a ki egy halk „köszönöm” mel nyul utána. Szeles a mellékszobába nyúló ajtóba lép és odatámaszkodva annak félfájához, loppal kiveszi óráját a mellékszobába és klakkja mögött megnézi, hány óra? Ezalatt föisesendül a dal.

Eleinte keveset veszi igénybe a legyőzöt, bizonyos elfogultsággal, de utóbb része bátran, hogy mindenki eiből vele. Végül olyan tökéletes bájjal énekel, mintha ezerszer dalolta volna Jum Jum dalát a színpadon.

A hallgatók kölesönösen oldalba lökdösik egymást és czélzatosan mosolyognak. A hosszú joggyakornak nem állhatja meg, hogy meglehetősen hangosan, gyönyörtelten oda ne mondja:

— Ez aztán a hang.

Bedő kisasszony nagy szemekkel néz rá: No, nem megmondtam? És a közelben állók mind igenlőleg bólongatnak.

Szeles ur azonban már nem győzi eleget nézni az órát... óvatosan visszavonul és sietve távozik.

Külföld.

— febr. 8.

Botrány a spanyol szenátusban.

A szenátusban nagy izgatottságot keltett Almenas gróf azzal az állításával, hogy a tábornokok összeesküdtek az ellen az indítványa ellen, hogy a gyarmatok elvesztésében bűnös személyek felelősségre vonassanak. Almenas azt mondta többek között, hogy Spanyolországnak érdemtelen tábornokai és beestelen kormánya van és ezek okozták Spanyolország megaláztatását. A szónok azután fölolvasta a párisi Aurore-nek egy cikkét, a mely néhány spanyol tábornokot árulónak nevez.

A kostantinápolyi új román követ.

Ghika herceg, az új román követ, tegnap megbízólevele ünnepies átadásakor kijelentette, hogy feladatának tekinti a két ország benső viszonyának még szorosabbra fűzését és azt a reményét fejezte ki, hogy a szultán ennek a feladatának a teljesítésében jóindulattal támogatni fogja. A szultán biztosította a követet támogatásáról és megjegyezte, hogy a kihallgatás elhalasztásának egyetlen oka a ramazan ünnep volt. A szultán a pénteki szelámlük után valószínűleg külön kihallgatáson fogadja az új követet.

A görög hadsereg reformja.

A kamarában élénk vita támadt Theotokisz miniszterelnök és Komundurosz volt hadügyminiszter között a trónörökösnek a hadsereg újjászervezésére vonatkozó terve miatt. — Theotokisz megczáfolta Komundurosz állításait Komundurosz ragaszkodott állításaihoz és katonai becsületszára kijelentette, hogy a közte és a trónörökös között támadt nézeteltérés alapja az volt, hogy a trónörökös főparancsnokságot akart kreálni, a melyet a

A gróf Jum Jum befejezte dalát. Dicsérettel halmozzák el mindenfelől. Szerényen utasítja azokat vissza, miközben pillantása önkéntelenül az ajtóra vetődik, a hol az imét még az attasé állott. De már nincs ott senki, az távozott. Kéri, hogy ismétlje meg a dalt de hasztalanul, mert — ugymond — nem akarja az első jó hatást elrontani. Észrevehető lehangoltsággal kérdi a vörösképű leánytól, merre van édesatyja. Azonnal haza akar menni. Olyan üres lett számára a társaság! Belepirul a gondolatba, hogy ő most itt Jum-Jum dalát énekelte! És mégis megtette, mert hiszen Szeles kérte rá...

Az estély véget ért. Az előszobában mindenki siet a kopyent fölvenni és belebujni a sárczipőibe. Odakünn esik az eső, A hölgyek kendőiket veszik. Enyedy gróf a leányának segít.

Az előszobát függöny választja ketté, mögötte két férfi beszélget. A grófkisasszony tisztán megérti.

— Hová lett Szeles? — kérdi az egyik hang.

— Az elpárolgott, — felelt egy mély basszus, a joggyakornoké, — Jum-Jumot kell hazavinnie, vége van a Mikádó előadásának!

A kis grófnőnek hirtelen szívébe tolu a vére.

trónörökségre biztak volna. A szónok kijelenti hogy a hadseregből való kilépésének oka ez a nézeteltérés volt.

A katolikus kongresszus.

február 8.

A katolikus kongresszuson az immár hat nap óta folyó általános vita ma új anyaggal, új tervekkel és gondolatokkal szaporodott. Eddig jóformán csak elméleti és elvi kérdésekkel foglalkoztak. Ma már konkrét formában láttuk magunk előtt a létesítendő autonómiát.

Ugyanis az autonomia hatáskörét eddig nem igen foglalták az egyes szónokok, Mintha valami kölcsönös féltékenység és feszélyezés fojtotta volna el a szavakat.

Eddig csak azt hallottuk az egyik részről, hogy kédezzük még a püspököt és a kormányt, hogy mennyit engednek az eddigi gyakorlatból. Másik részen meg éppen ellenkezőleg azt mondták, hogy ne kérdezzük meg az illetékes tényezőket, hanem a kongresszus autokefál-testület gyanánt, önmaga állapítsa meg hatáskörét.

Ma azonban dr. Timon Ákos egyetemprofesszor, kiváló egyházi jogász, igen jelentékenyen előbbre vitte a vitatkozást, mert Timon Ákos már részletesen kifejtette, hogy az autonómiának mit engedhet át a kormány és mit a püspöki kar.

Különösen a püspöki hatáskörből vindikált jogok tekintetében igen hálás teret jelölt ki Timon az autonomia számára.

Ugyanis Timon Ákos dr. az egyházmegegyei kegyes, jótékonycélú és kulturális alapok és alapítványok kezelésének és ellenőrzésének átengedését követeli az autonomia részére. Ezt a kánonok egyenesen megengedik.

Körülbelül 200 millió értékű ilyen fundációk vannak jelenleg tisztán papi kezelésben.

— Pedig én nem is találok olyan szépeket! Enyedy komtesz sokkal bájosabb. Ez volna aztán igazi Jum-Jum! — mondja az első hang.

— Hm! Én is úgy találok, sokkal kecsesebb és jobban is énekel. Akár mindjárt fölléphetne! De hát... — válaszol jelentősen a basszus.

A többit már nem lehetett tisztán érteni.

Enyedy gróf leányával a kocsiban ül, mely hazafelé robot. Az öreg fáradt, bundájába burkolódzva a kocsi sarkába huzódik és elszunynyad.

A kis grófnő a megizzadt ablakon át tekint az őszi éjszakába. Ez volt hát, a miről már régen hallott, a miről suttogtak, de ő nem értette meg egészen. Hát mégsem volt csalódás, a mikor a minap azt hitte, hogy Szelest az operett-énekesnővel látta? Mit is mondtak azok az urak? ... Hogy szebb, bájosabb és jobb hangja van, mint... annak! ... És... mégis, míg a legyeződalát énekelte... Ő... titokban eltávozott, ... ahhoz... a másikhoz! És halkán zokog a kis grófnő... forró könnyei szakadatlanul peregnek zsebkezdőjére...

— r — a

Ellenben a világi katolikusok ezen „Propris finibus” tett alapokról jóformán mit sem tudnak. Ilyen óriási tőkének pedig már pénzügyi és gazdasági kihasználása is egyenesen megköveteli, hogy az eddigi patriarkális és zárt ajúk mögötti, minden nyilvános számadásaival kötelezettség nélküli kezelésnek rendszerével szakítsunk.

Ehhez csak lehet és van is joga a világi katolikusoknak! Az egész kongresszuson élénk érdeklődést keltett Timon dr.-nak ezen felszólalása. Előreláthatólag azzal behatóbban is kell foglalkozni a kongresszuson.

Egyről-másról.

Nevezetesebb emberek étkezési.

Rembrandt a nagy festő, dacára jelentős vagyoni állapotának, ebédre rendszeresen heringet és egy kevés sajtot evett.

Lessing a lencsét szerette.

Schiller a sódat.

Nagy Károly kiválóan sült hussal, főleg vadakkal táplálkozott. A vadhusokat jágerek tartoztak nyáron szolgáltatni az asztalhoz.

Lutherélt halt a térsztemükért, itálnak pedig főleg a tor gaudi sört és rajnai borok szerette

Melanehton mindenkifelett agerstillevest becsülte. Mint tübingeni deák, egy tál ilyen levesért örömet adta peccsenye részét Szerette még az apró halakat mindenemű pulciulákat.

Torquato Tasso a becsináltaknak volt kedvelője. a marzipan és más édes és cukros süteményeknek. A salátát is cukoral ette.

IV Henrik, Franciaország királya, mértéktelen osztriga és dinnye evő volt. nem ritkán túlterhelte gyomrát azokkal. Kegkedvesebb itala a d'Arbois volt, a mely Franche Comtéban közepszerű szőlővidéken természet.

XII. Károly svéd király, a vajjas kenyeret elébe tette bármilyen ételnek.

Voltaire, Napoleon és Nagy Frigyes kielégíthetetlen kávéivók valának. Az ifjab Grebillon, az osztriga evésben tünt ki.

Vörösmarty a jó marhasültet nem adta bármilyen sültért.

Szécsényi valódi francia pezsgő népküs nem ebédelt józue n.

Megyeri pedig csak akkor evett józue n, ha lapeti orinmnak egy pohárka slvoriomot ihatott.

Lendvay Márton tinori gombáért bármimessze vendéglőbe elgyalogolt.

Petőfi Sándort a tejeles tormával bárhonnán el lehetett szalasztani.

Teleky László gróf, a theanak volt különös kedvelője.

Bajza a gyümölcsöt kedvelte nagyon.

Kamarai közgyűlés.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara 1900. évi február hó 9 én az az pénteken délután 3 és fél órakor, a kamara helyiségében közgyűlés tart. Tárgysorozata a következő:

I. Elnöki megnyitó.

II. Titkári jelentés a kamara ügyforgalmáról.

III. 7620/99. A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata a kamara 1900. évi költségvetésének jóváhagyása tárgyában.

IV. 5807/99. Ugyanazon miniszter ur leirata, a vasárnapi munkaszünetről alkotott törvény egyes rendelkezéseinek tervezett módosítása tárgyában.

V. 6691/99. Ugyanazon miniszter ur leirata a szobafestő és szobatapatázó iparosok munkakörének meghatározása iránt.

VI. 9/1900. Ugyanazon miniszter ur leirata, az ipartörvény 175 § a értelmében alkotandó ipartanácsok működésének hatályosabb tétele iránt.

VII. 529/1900. Ugyanazon miniszter ur leirata, a Debreczenben tervezett állami ipari szakiskola létesítése ügyében.

VIII. 548/1900. Ugyanazon miniszter ur leirata, a mézszaros és hentes ipar hatáskörének szabályozása tárgyában.

IX. 599/1900. Ugyanazon miniszter ur leirata, melylyel a tisztességtelen eljárásnak a kereskedelembe való megakadályozására vonatkozó intézkedésekre nézve kidolgozott tervezet véleményezés és javaslatlétel végett a kamarának megküldetik.

X. 612/1900. Ugyanazon miniszter ur leirata, a csomagokban árult cikkek mennyiségtartalmának helyes megállapítása iránt.

XI. 6165/99. Ugyanazon miniszter ur leirata, az áru-részletügyről alkotott törvénytervezet véleményezése tárgyában.

XII. 6404/1900. A debreczeni ipartestület beadványa, mely mellett a létesíteni tervezett ipartestületi betegsegélyző pénztár alapszabályait véleményezés végett beterjeszti, — valamint ezzel kapcsolatos ügyek.

XIII. 198/1900. A debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság megkeresése, a debreczeni első takarékpénztártól illetéktelenül behajtott kamarai illetékek visszafizetése iránt.

XIV. 655/1900. Az országos iparegyesület átirata az országos iparpártolási akció megindítása tárgyában. Ezzel kapcsolatban Dr. Popper Mór kamarai levelező tag indítványa.

XV. 608/1900. A budapesti kereskedő ifjak társulatának megkeresése, mely mellett a felmondási idő helyesebb szabályozása ügyében intézett felterjesztést pártolás végett megküldi.

XVI. 6460/99. 7562/99. 38,39/1900. Több társ kamarának megkeresése különböző ügyekben intézett felterjesztések pártolása iránt.

XVII. Netaláni indítványok.

Debreczen, 1900. febr. 3.

A kereskedelmi és iparkamara nevében:

Szabó Kálmán.

elnök.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február 10. A veres-kereszt egylet mulatsága a »Bika« szállóban.

Február 17-én. Az izr. nőegylet bálja a »Bika« szállóban.

Február 17-én. Az ácsifuság dalestélye Margit-fürdő disztermében.

Február 18-án. Iparos ifjak önképző egyetene bálja a »Bika« szállóban.

Február 24-én. A függetlenségi párt bálja a »Bika« szállóban.

Márczius 3-án. Kereskedő ifjak bálja a »Bika« szállóban.
Márczius 15-én. Az 1848/49-es honvédek bálja a Koronya vendéglőben.
Márczius 15-én. A Petőfi-dalkör ünnepélye »Bika« szálló dísztermében.

— **Az iparos ifjuság** február 18-án a »Bika« dísztermében tartandó báljára a meghívók már széthordattak: a rendezőség ezuton kéri fel mindazokat, kik meghívót még nem kaptak, de arra igényt tartanak, hogy kívánságukat jelentsék az egylet Péterfia-utcai helyiségében, hol a rendezőség készségesen ad felvilágosítást.

— **A máv. altisztek bálja.** Diszes közönséget vonzott a Bika szálló dísztermébe tegnap este a vasuti altisztek bálja. A feljárt fenyő galyakkal, és vasuti jelvényekkel izlésesen volt díszítve. A derek vasutasok mulatása; mint az előbbi években, most is fényesen sikerült s a jókedv kifogyhatatlan volt s nem panaszkodhatott egyetlen egy mama sem, hogy a leánya nem jól mulat. A hölgyek gyönyörű táncrendet kaptak. Ott láttuk Ferencz József braganzai herceget, gróf Dégenfeld József főispánt, gr. Desseffy Aurélt, Lösch ezredet a 39 ik gyalog ezred parancsnokát is és több rangosabb hivatalnokot és katonatisztet. Az első négyest 160 pár tánczolta. A jókedvű táncznak csak a késői reggel vetett véget.

N A P I H I R E K.

Debreczen. Február 8.

— **Az új törvényszéki elnök.** Tegnap hozta meg a hivatalos lap a hírt, hogy a debreczeni kir. törvényszék elnökévé Ö Felsége Szűcs Miklós dr. a debreczeni kir. tábla egyik tegkiválóbb bíróját nevezte ki. E kinevezés nemcsak Debreczenben, hanem az egész törvényszék területén őszinte örömet keltett, mert Szűcs Miklósban az Ig y á r t ó Sándor öröke méltó emberre szállott. Kiváló képzettségű, hatalmas eszű ember, ki egyenlőségével ugymint tudásával rövid, alig három évi debreczeni működése alatt is nemcsak az egész bírói kar, de a társaság őszinte rokonszenvét, tiszteletét és becsülését is kivívta magának, a ki ép azért a debreczeni kir. törvényszéki elnök nagyfóntosságú, fényes állását a legméltóbb módon fogja betölteni. Az új elnököt a tegnapi és mai nap folyamán számosan felkeresték, hogy kineveztetése alkalmából őszinte örömeiket és szerencse kívánataikat kifejezzék.

Szűcs Miklós dr. még nincs 48 éves 1852 ben született Székesfehérváron s huszonöt éve áll közsolgálatban,

1877 ben a budapesti iáblához segéd fogalmazóvá, 1879 ben a moorai járásbíró sághoz albiróvá, 1888 ban a nagykanizsai törvényszékhez törvényszéki bíróvá 1897 ben a debreczeni táblához tábla bíróvá s most pedig törvényszéki elnökké nevezte ki Ö Felsége.

— **Új közjegyző.** Dr. P a l l a y Bólat, P a l l a y Miklós dr. városunk egyik kiváló orvosának fiát kit a zilahi kir. közjegyzői állás ideiglenes betöltésével bízták meg, mint örömmel értesülünk, ez állásában véglegesítették, illetve mint kir. közjegyzőt megerősítették.

— **Eljegyzés.** C s i k y Lajos, az ev. ref. főiskola nagyérdemű igazgatója, egyházi író, lapunknak is kitűnő tollu munkatársa, eljegyezte özv. V á g ó Andorné született E r d é l y i R ó z a urnőt. Az eljegyzéshez, lapunk szerkesztősége is szívből gratulál.

— **A 3 dik zászlóalj Debreczenben.** A 39 ik gyalogzred 3 ik zászlóalját, mint értesülünk legközelebb Debreczenbe fogják áthelyezni. Az áthelyezéssel régi óhaja valószínűleg a város közönségének, amennyiben a 3 ik zászlóalj régebben Debreczenben állomásozott.

— **Eskütétel.** A bűnügyi osztályhoz kirendelt jegyzőkönyvvezetők ma délben tették le a szabályzatban előirt hivatali esküt Végh Gyula h. főkapitány kezébe, ki az eskü elhangzása után rövid beszédet intézett hozzájuk, buzdítván őket a lelkiismeretes pontosságra. Ezzel az ünnepélyes aktus véget ért.

— **Mindent a helyi iparért!** Soha nem irtak a hazai és helyi ipar érdekében, mint most. És . . . Debreczenben a Dégenfeld-téren most állítják fel a vassátrakat. Laptársaink dicsérik az izléses átrakat. Az köztudomású dolog, hogy a vállalatot pesti cég kapta, de azt kevesen tudják, hogy az olyan munkákat melyeket itt Debreczenben készítenek, például a festést, nemcsak hogy nem debreczeni, de épen idegen ajku munkások végzik! Kérjük a főmérnök urat, hogy vajjon nem tudott volna olyan szerződést kötni, mely az itt végrehajtott munkákat a debreczeni iparosoknak biztosította volna? Igaz, hogy nem nagy értékű munka, de az az ezer egy néhány forint is jó lett volna a nem épen virágos helyzetben levő debreczeni festőknek.

— **A ker. betegsegélyző pénztár baja.** Nagy bajban van most a debreczeni ker. betegsegélyző pénztár. Ugyanis körülbelül tízezer forint olyan adóssága van, melyre nincs fedezete. A tízezer forintból négy ezerral a városnak, hattezerrel pedig egyéb hitelezőknek tartozik. Az adósság leginkább abból származik, hogy az egylet nem bírja fizetni a túl magas kórházi díjakat. Most aztán nagy munkát ad a tanácsnak, hogy honnan is kellene pénzt szerezni, a melylyel az adósságot törleszszék? Valószínűleg államségélyt kell igénybe venni, hogy a pénztár eme nyomoruságos helyzetén segítsenek.

— **Megei közgyűlés.** Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága Debreczenben, 1900 évi február hó 14 dik napján délelőtt 9 órakor tartja meg rendes közgyűlését. A tárgysorozat főbb pontjai ezek 1. Alispáni időszakai jelentés 2. A földmívelésügyi miniszter leirata a gazdasági munkás közvetítés szervezése tárgyában. 3. Alispáni előterjesztés a vármegyei közigazgatási bizottságban a Kovács Lajos elhalálozásával megüresedett bizottsági tagsági hely betöltése iránt. 4. A vármegye kezelése alatt álló pénztárak váratlan megvizsgálásával megbízott küldöttség jelentése megbízatásában történt eljárásáról. 5. A vármegyei igazoló választmány jelentése a Földes községben múlt évi decz. 28-án törvényhatósági bizottsági taggá megválasztott Kis Józsefnek igazolása tárgyában. 6. Kir. tanácsos alispán a vármegye kezelése és felügyelete alatt álló pénztárak múlt évi deczember és folyó évi január havi váratlan megvizsgálásáról felvett jkveket bemutatja. 7. A f. február hó 5 dik napján tartott vármegyei számonkérészek jkve bemutatattik. Maros Vásárhely sz. kir. város törvényhatósága a quóta felemelés ellen tiltakozó, az ország-

gyűlés képviselőházához intézett feliratát hason szellemű felirattal való támogatás véget közli. 9. Maros Torda vármegye közönségének megkeresése a képviselőválasztás ügyében. 10. Kolozsvármegye közönségének hason tárgy megkeresése. 11. Zólyom vármegye közönsége, a magyar ipar pártolására buzdító határozatát, a végett közli, hogy a magyar ipar ügyét az általuk megjelölt irányban a vármegye is karolja fel. 12. Az országos Eötvös bizottság elnökségének megkeresése a szegény tanítókat, özvegyeket és árvákat segélyező Eötvös alapnak, az által való segélyezése iránt, hogy Baró Eötvös Józsefnek az említett alap javára kibocsátandó összes művei dísz kiadását a vármegye a maga könyvtára részére rendelné, s a községek könyvtarai részére rendeltené meg. 13. Vármegyei tiszti ügyész, a h. dorogi közbirtokosság által alkotott szervezeti rendtartást átvizsgálás után jelentés mellett beterjeszti. 14. Ugyanaz, Felső és Alsó Józsa kis községek által az 1898. évi XXI. t. cz. alapján »a közsegélyezésről« közösen alkotott szabályrendeletet átvizsgálás után beterjeszti. 15. A nádudvari járás főszolgabírója Tetétlen község képviselőtestületének egy segédjegyzői állás szervezését tárgyaló határozatát jóváhagyás végett felterjeszti. 16. A földesi közbirtokossági takarékpénztár 1899. évi első zárszámadása bemutatattik. 17. A Főszámvevő jelentései.

— **A közvilágítás rendezése.** Mint jeleztük volt a közvilágítás ügyének tárgyalására kiküldött bizottságból alakult ötös bizottság Komlósy Arthur főjegyző. A brám László főügyész, Szabó József főszámvevő, A czél Géza főmérnök és Dobóczky Sándor lovag üzlelvezető ma tartották utolsó ülésüket. A bizottság a főmérnök hivatali helyiségében tanácskozott. Az ülést tíz órakor nyitották meg, s hozzáfogtak a beadott ajánlatok elbírásához. Lapunk zártáig azonban még végleges megállapodás nem történt s valószínű, hogy a tárgyalások csak a késő esti órákban érnek véget.

— **Megjutalmazott csendőr őrmester.** A m. kir. belügyi-illetőleg honvédelmi miniszter a lefolyt évben kiváló szorgalmat tanúsított csendőr őrmestereket jutalomban részesítette A jutalmazottak között van Romhányi István debreczeni csendőr őrmester is, ki 80 korona jutalomban részesült.

— **Apa és leánya.** Preder János vasutas, öreg ember mar és ott él lelkében egy jó rész Lear király fájalmábol, keserűségéből, melyet a halátlanság keltett benne. Az öreg Preder a múlt esztendőben 12 korona 40 fillérel több adót fizetett, mint a mennyit kellett kellett volna. Erről hivatalosan értesítette őt a városi adóhivatal és felszólította, hogy a túl fizetést hol veheti föl. Az öreg a napokban el is ment, hogy a visszajáró pénzt fölvegye, de későn érkezett, mert valaki már ott járt előtte, a kinek az ő aláírása ellenében ki is utalványozták a túlfizetést. Az öreg ma feljelentést tett saját leánya ellen, ki apja nevét írta az elismervényre, hogy a pénzt megkaphassa. Az eljárást megindították.

— **Óvoda megnyitás.** Az ev. ref. iskolai kisedővoda hétfőtől, azaz február hó 12-étől kezdve nyitva lesz. A tanítás akkor veszi kezdetét.

— **A katonai vegyes bizottság** ma ismét ülést tartott a városháza nagytanácstermében, melyen a tegnapi gyűlésről elmaradt ügyeket tárgyalták le.

— **Haday Sándor meghalt.** A magyar nótá egyik apostola, a Csorba Laczk és Göndör Sándorok fájdalmas bánatának szívhez szóló tolmácsolója Haday Sándor a baranya-megyei Magyar-Bojban 39 éves korában meghalt. Haday nálunk nagyon jól ismerték mint ifjú színész jött Debreczenbe. Szerették itt nagyon a delli, szőke embert, akinek erős baritonján olyan szívhez szólóan csendültek meg a magyar nóták. Évek során át aratta a tapsokat a debreczeni színpadon. Ez a város később otthonává lett. Debreczen egyik szépséges leányát, Kord a Mariskát vette feleségül. Pár év előtt az egykor fényes hang ereje megfogyatkozott. Mind ritkábban énekeltek és a kedvelt Csorba Laczk és Göndör Sándort öreg szerepekre kárhoztatták. Pedig ő dalolni szeretett volna, egyre csak dalolni... Fájó szívvel szakadt el a várostól és kisebb társulatokhoz szegődött. Most aztán ott pihen a szegény színész a falusi temetőben, álmodik dicsőségéről, tapsról s kopár sírja felett a téli szél zokogva zengi: »De ki tudnám panasolni magamat!...«

— **Allandó önkéntes iskola.** Sokat irtunk annak idején mindig arról, hogy Debreczenben nincsen allandó önkéntes iskola s önkénteseink, hol Váradon, hol Aradon, hol Szegeden, hol Temesváron voltak kénytelenek tanulni. Ezen a bajon segíteni kellett s Oláh Károly tanácsnok, a katonai ügyek előadója nagy mozgalmat indított e tárgyban s minden erejét felhasználta, hogy az önkéntes iskolát Debreczenben allandósítsa. És fáradságát siker koronázta, A tegnap is ma ülésezett katonai vegyes bizottság döntött a kérdés felett. Megállapították a szükséges helyiségeket, melyek: Egy 40 tanuló elhelyezésére szükséges tanterem, ugyanily számú növendéknek torna-, vívó és téli gyakorló terem, 4 lakszoba a 20 bentlakó önkéntes részére, egy a parancsnok és tanárok részére egy altiszti szoba a felügyelő őrmesternek egy szoba 3 tiszt legény részére, egy könyv és tanszertárszoba, egy szerelvények kamrája, egy mosdószoba, fűspince s egyéb mellék helyiségek. Azután kiment a bizottság a helyszínére, hogy a helyiségnek szükséges épületet kijelöljék. Az Aczél Géza indílványára elhatározták, hogy a Pavillon laktanya és a vámpércsi ut között levő 3 szögű területen emelnek egy új épületet, melyre a katonai kincstár az építési költség 5 százalékát fizesse bér gyanánt. Ezzel befejezték a munkálatokat s most úgy a polgári mint katonai bizottság beszámol működéséről s így az allandó önkéntes ishola kérdése nagyon közelvan a végleges megoldáshoz.

Közgyűlés Folyó hó 4-én délután 3 órakor tartotta a »Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egylete« debreczeni fiók pénztárának választmányja rendes havi ülését Lukács Antal elnök vezetésével. A letárgyalt és elintézt ügyek közül különösen kiemelkednek a következő pontok; hogy az egyleti vagyon meghaladja a 260,000 koronát tag-szám 9881. Piskin megalakult a 41-ik, Kisgaramon a 42 ik fiókpénztár; a titkári jelentésből kiviláglik az, hogy az érdeklődés orságszerte nagy; több gyár tulajdonos és nyomdatulajdonos munkásai kérelmére levonja hetenként a tagsági illetéket s ugyszolgáztatja be az egyleti pénztárba. »A debreczeni fiókpénztár« hivatalos órai: minden vasárnap d. e. 9—12 óráig, minden hó elsején este 7 órától 9 óráig; a mikor nem csak a befizetések, de tagfelvétel is eszközöltetik és felvilágosítás kapható. Az egylet gazdaságos célja és nemes tendenciája önmagát dicséri és ajánljuk minden munkás figyelmébe és minden emberbarát nemes jó akaratába. A legközelebbi választmányi ülés 1900. márczius 4 d. u. 3 órakor lesz. — Hivatalos helyiség Németh András »Debreczen városához« címzet vendéglőjében van.

— **A debreczeni kör tánczestelye.** Csak az idén alakult még meg Budapesten a debreczeni ifjak köre, s máris tanujelét adja életre valóságának: táncz mulatságot rendez Dr. Payer Imréné urnó védnöksége alatt, A tánczmulatság, mely jótékony célra rendeztetik, hangversennyel lesz egybe kötve. — február hó 10-én, tartatik meg a kör saját helyiségében, Kerepesi ut 30. félemelet. Kívánjuk a közönlök szakadt fiuknak, hogy mulatságok úgy sikerüljen, olyan kedélyes legyen, — mintha csak itthon mulatnának. Az estély sikeréről különben kezeskedik a rendezőség névspra.

— **Mikor a kocsis részeg.** Ugyancsak megjárta tegnap este Kunku János bérkocsis hogy kellettél többet talált bevenni a borból. Jól kereshetett a délután folyamán s bár gazdája Benke János szigorúan meghagyta neki, hogy menjen haza, betért a Páris kávéházba. Nagyon sokat ivott ottan, úgy hogy mikor a mulatás után felült a bérkocsira, még a gyeplőt sem tudta a kezébe venni. Így aztán a lovak maguktól elindultak s ma reggel a Várad utcái temető árkában lették meg a kocsit, lovakat és a kocsist. A sötétben valószínűleg bezuhanak az árokba, a nehéz kocsi ráesett a lovakra s az egyik ott mindjárt kiment, a másik is pusztuló félen van, a kocsit pedig összetört egy kicsit. Ugy kellett aztán ma reggel lánczokkal kivonszolni az árokból a kocsit meg a lovakat, a kocsis legalóira esett s csodaképen semmi baja sem történt. A leznyugodtabban aludt s mikor elkezdték költögetni, rákezdte nagy keservesen:

„Sirassanak ha meghalok“ ...

Majd elsiratja a rendőrség, hová följelentette a gazda, kinek 300 koronánál több kárt okozott.

— **A veszett kutya áldozata.** Megvan az első szerencsétlen, szomorú áldozata a Debreczenben uralkodó kutya garázdálkodásnak. Molnár János 45 éves vadőrön tegnap kitört a veszettség!

A szerencsétlen embert ezéltt épen 7 héttel megmarta egy kutya. Nem törődött sebével semmit. Tegnap aztán elment a Margit fürdőbe. A mint beakar lépni a nagy kádba abban a pillanatban tört ki rajta a veszettség. Iszonyu volt a szerencsétlen kinjait nézni! Mindjárt beszállították a közönlökbe, hova Vég Gyula h. főkapitány, a bünygyi osztály főnöke este 8 órakor ment ki jegyzőkönyvezetjével, hogy kihallgassa Molnárt. A kihallgatás orvos közvetítésével történt, de hát bajosan ment, olyan nagy mérvben tört ki már akorra a szerencsétlen emberen a betegség. Most élet és halál között lebeg s lehet hogy mire-e sorok napvilágot látnak már bele is hal iszonyu kinjába.

Ez a hírlap kommentár az általunk annyiszor, de annyiszor megirt tény hogy Debreczen közbiztonsági állapota ebben a tekintetben hátrább van a legsötétebb Afrikánál. Kutya falkák kóborolnak az utcán, nap nap után hol itt, hol amott marják össze az embereket s a hatóság? ...

A Figaró.

A Figaróról zeng az ének,
(Nem borbélyról, óh nem bizony!)
Egy nagy, hatalmas hírlapról, mely
Annyi sokféle hírt hozon;
Mi északtól a déli sarkig
Megtörténik, az nem lehet
Hogy más napon a Figaróban
Ne foglalna, bár ki helyet.

Hogy értesülési pontosak,
Hogy minden hire alapos,
Hogy sohsem lódit s rengeteg sok
Bismunkatársra mily okos:
Tanulságul szöjjön ez ének
Mely, hogy tény és igaz való
Dühösen bár, de fogja látni
Kedves kollégánk, Figaró.

Levelet irt dicső kollégánk,
Nagyon érdekes kis levél,
Egy nagy költőnköz van czimezve,
És benne semmi mást nem kér,
Mint, hogy koszos agg poétánk
Essayt írjon, de ah! milyent?
Méltsassa, — nesze jó magyarom
Az osztrák poezist, mint ilyen.

Jókai Mór, öreg poétánk
Hát vénkorodra érted meg,
Hogy osztráknak vél jó Figaró,
Kik félték egykor fegyvered.
Ti francziák, dicső gloire nép
Most úgy tűntök föl énnekem,
Mint pucczos hölgy, ki nagy kevélyen
Lépked, s nem lát meg senkit sem,
Ki el van telve önmagával
S mig büszke grandezzaival jár
Nem látja mások mint kacagnak,
Nem látja, — hogy sliccze szétáll.

Kemil.

Színház.

HETI MUSOR.

Csütörtökön, febr. 8-án «A» bérletben: A gésák, vagy Egy japán tea háztörténete. Sidney Jones kedves zenéjü operetteje.

Pénteken, febr. 9-én «B» bérletben ujdonságul először: A zállatszeleliditő. Vigjáték 3 felv.

Sombaton, febr. 10-én «C» bérletben: A görög rab szölg. Sidney Jones nagysikert aratott operetteje.

Vasárnap, febr. 11-én két előadás délután 3 órakor félhelyárakkal: A baba. Audran bájos operetteje.

Este 7 és félórákor bérletszűnetben: Argyilkirályfi és Tündérlova. Tündérrege 3 szakaszban.

Folt, amely tisztít. A problémák mesterének Echegaraynak hatalmas drámáját játszották tegnap. A közönlök megtöltötte a színházat, s készségesen tapsolt a darab szereplőinek, kik részolgáltak az elismerésre. A két női főszerep Halmy Margit és Fáy Flóra kezében volt. Halmi Margit Henriqueta szerepében ismét csak bebizonyította hogy művésznő. Az indulatait, érzelmeit titkolni tudó, magát szentnek mutató és ördögien romlott Euriqueta bámulatos tökélyvel személyesítette nem hagyva el egyetlen mozdulatot, nem szalasztva el egyetlen hangléjtést mi e sok részből alkotott jellem minél hüebb interpretálására szükséges. Fáy Flóra hatálmá s erővel játszotta meg a szenvedélyes Matild szerepét. Fokozatosan, nagy tudással készítette elő a közönlököt a végjelésre, melyben elemmentáris erővel tör ki a becsületében igazságtalanul megsértett szerető leány kétségbeesett bosszu vágya. Jelenetei igen szépen sikerültek, csak egyre kérjük, vigyázzon, hogy az illuzió kárára ne essenek meg olyan apró kellemetlenségek, mik természetesen a teljes hatás kárára vannak. — Szacsavay hévvel bensőséggel játszotta Fernandót, s tegnap este is megismertük benne az intelligens embert, a jó színészt. Tóth Elek Juliót játszotta. A többi szerepekben jók voltak Csiga házyné, Fenyéri, Barta. Hanem bosszantóan neveltség volt egy szölg, aki akár az ügyelő, akár a saját hivatala folytán tíz perczel előbb jelent meg, s egy darabig ott tátogatott, végre is kénytelen volt a közönlök hahótában közben kivonulni. Egy Echegaray darabban talán lehetne az ilyeneket mellőzni.

Vidéki hírek.

— **Mulatságból a tűzhalálba.** Nagy lakodalom volt a napokban Szent Mihályteleken Fazekas Imre házában. Fazekas Erzsébet nevű leányának volt az esküvője, a melyre ősi szokás szerint a meghívottakon kívül a nem hívottakat is szívesen szokták látni. Volt a faluban egy Poczkár Ádám nevű félkegyelmű legény is, a ki nélkül sem lakodalom, sem pedig disznótör nem szokott megtörténni. Nem hívta senki, de azért ő mindenütt ott volt s ha egy kis bort ivott, kifogyhatatlan volt a bolondságokban s e miatt aztán mindenütt eltűrték. Erre a lakodalomra is beállított Poczkár s éjfél az öregebb vendégeknek volt mulattatója. Éjfél után a legények vették közre a különben is már ittas embert, hogy a leányok előtt erősebb tréfákat produkáltassanak vele, még jobban leittatták. A vége az lett, hogy Poczkár a sok italtól összeesett s ilyen állapotban kivitték az udvarra s bédugták egy szalmaboglya üregébe, hogy ott aludja ki magát. Ha j n a l b a n nagy l á r m á v a l s z a l a d t b e a z egyik cseléd, hogy tűz van az udvarban. A vendégek erre kirohantak, s látták, hogy a szalmaboglya, a hol Poczkár feküdt, ég. Először azt gondolták, hogy Poczkár, amint kijózanogott, hát kibujt onnét s ő gyújtotta fel a szalmát, mikor aztán nagy nehezen elloccsolták az égő szalmát, akkor látták meg Poczkár holttestét, a ki a füstben előbb megfuladt és félig összeégett. A tüzet valamelyik vendég idézhette elő vagy szándékosan, vagy véletlenül, eddig azonban nem akadt gazdája s most a csendőrség nyomozza a tettést. A szerencsétlenül járt Poczkárt mindenki sajnálja, mert sohasem bántott senkit és tréfáit mindenki szerette.

— **Agyonlőtte az anyját.** Rémes szerencsétlenség történt tegnap a bács megyei Új-Soré községben. Lám Fülöp új soéri kereskedő magához vett egy régi Verndt féle katonafegyvert és azzal célba lövöldözött. Később dolga akadt és a golyóra töltött fegyvert bevitte a szobába és ott hagyta. Alig ment ki a kereskedő a szobából bejött joda kereskedő kilenc éves fia. A mint meglátta a fegyvert, utána nyult és játszadozni kezdett vele. — Később bement a fegyverrel a másik szobába, ahol édes anyja dolgozgatott. A fiu reá akart ijeszteni édes anyjára és czéba vette a fegyverrel.

— **Meglőlek mama!**

A másik pillanatban hatalmas dördülés következett. A fegyver elsült és a golyó az asszony jobb szemébe furódott. A sérülés oly veszedelmes volt, hogy az asszony egy hang nélkül összeesett és nyomban meghalt. A rettenetes szerencsétlenségről értesítették az újvidéki kir. ügyészséget, amely a gondatlan apa ellen megindította a bünvádi eljárást.

Gondolatok.

A halál csattanós befejezése egy színdarabnak, melyre a nézők (az örökösök) csak azért várnak, hogo azután kedvükre tapsolhassák ki magukat.

Manapság már minden csak a ruha. Ős eredeti alakjában az embert már csak a saját lelkiismerete ismeri.

A bátor úszik, — a gyáva — elsüllyed.

Az isten félelemhez ma — bátorság kell.

A lányok soha sem akkor vetik szemükre állhatatlanságunkat, mikor mást hagyunk ott értők.

»Közletről gyújt a szikra is, — távolról a tűzláng sem éget.« Ezt gondolják meg az asszonykák, akik férjeikre féltékenyek.

Szívesen gonyolódna a divaton. De ódivatusága miatt még sem szeret senki másnak gonytárgyul szolgálni.

A mi a gazdákat érdekli.

Verseny lovak és ökrök között. Valenciennes közelében érdekes versenyt rendeztek annak bebizonyítására, hogy az ökrök igavonó képessége gyors tempóban sem áll mögötte a lovakénak. Két szekérre egyenkint 5000 kgr. cukorrépa szeletet raktak, az egyik elé lovakat, a másik elé ökröket fogtak. Az ut 22 $\frac{1}{2}$ kilométer hosszú volt, melyet az ökrök 3 óra 12 $\frac{1}{2}$ perc alatt, a lovak pedig 3 óra 6 perc alatt tettek meg. A lovak maradtak tehát a győztesek. Nem szabad azonban tekintet nélkül hagyni azt, hogy az a 200 lovas és több mint 5000 gyalogos, a kik mint nézők kísérték a versenyző fogatokat, jelentékeny nyugtalanították az ökröket, a mennyiben ilyen zajhoz szokva nincsenek. A lovak különben erősen megizzadva értek a célponthoz, ellenben az ökrök épen nem látszottak nagyon kimerülteknek és egy óráig még igen jól mehettek volna. A francia lap, amely e régebben megtartott verseny eredményét közli, hozzá teszi még, hogy a ló értéke minden évben csökken és az öreg lóért a ló mészáros már igen keveset ad, ellenben a kimustrált ökrök jó gondozás mellett a takarmány értékét még jól megtérik és amellet olyan trágyát is ad, amely még mindig legértékesebb azok közül, amelyeket házi állataink szolgáltatnak.

A malaczkok hasmenése. Az elválasztás után nem ritkán történik, hogy a malaczkok hasmenést kapnak, minek következtében elgyengülve, a fejlődésben hátramaradnak. E baj ellen legjobban megóvhatjuk malaczkainkat, ha aludtejet adunk nekik, melyhez asztalosenyvet keverünk, 10 liter aludtejre 15 20 gr. enyvet számítván. Az enyvet előzőleg forró vízben felolvasztjuk, azután még hig állapotban folytonos kavarással mellett a tejhez adjuk, minek következtében apró, könnyen emészthető darabocskákra válik szét az egész tömeg. Az így előkészített tej igen jó hatással lesz a malaczkokra, a hasmenés ellen megóvjva azokat, sőt ha hasmenésben szenvednek, meggyógyulnak tőle. Később a tejhez több és több korpát keverünk, melylyel a hasmenésnek szinte elejét vehetjük.

Kehecs lovak használata. Kehecs lovakat hosszabb ideig munkaképes állapotban tartani olyformán lehet, hogy minél többet a szabadban dolgoztatjuk azokat és a szénadagolást a minimumra szállítjuk le, de e helyett etetünk: zöld takarmányt, jó szalmát (rozs- vagy zabszalmát) és az évszak szerint frissen kaszált szénát; a zabot részben víz és sárgaréppával helyettesítjük és pedig na-

ponkint 2 kilogrammal. Naponkint 3—4 alövetet is aounek (20° C. vizet), mely után nedves és száraz dörzsölés következik.

CSARNOK.

Anyai aggodás.

— Elbeszélés. —

Irta: Erdélyi Nelly.

Az asszony sápadt arcán könnyek perregtek végig. Ugy tájt a szíve látni őt. Egy fiatal nő, alig huszonhat éves, sápadt, beesett arczczal, végtelen fájdalmat kifejező szomorú szemekkel, és barna hajában sok-sok ezüstös hajszállal.

— Oh, ha csak tudnám mint tehetném leánykám boldoggá, milyen nevelést adjak neki, mely némileg elviselhető tegye számára az életet — szólott aggodva.

— Ha a z t t u d j á n á n k, feleltem oh a k k o r meg votna a boldogsághoz vezető labirinth Ariadne fonala, hisz akkor mind azt követnénk! De igaz van asszonyom midőn gyermekének jövevényétél teszi függővé legalább némileg boldogulhatását. Igaz, a jó nevelés az élet kaleidoskopszerű változataiban való megnyugvás; a változó körülményekhez való alkalmazkodni tudás; az a boldogulás titka! Tanácsot nem is váróltem, nem; fiatal és be kell látnom, tapasztalatlan vagyok még ahhoz hogy ilyen fontos kérdésben tanácsot adjak! De egyel mégis, igen egyet ne hagyjon figyelmen kívül, halgasson rám asszonyom!

Tudjami lehet leányának szerencsétlensége még oly gyöngéd anyai szeretet és mindenkire kiterjeszkedő gondos nevelés daczara is? A könyvek asszonyom, a könyvek, ideje előtt jutnak a serdülő gyermekleány kezébe, Hiszen tudom tanulmányozza leánya termésvetét, hajlamát; ügyeljen, ajánlom vigyázzon asszonyom, különösen ha leánya anyja fogékony lelkét, ideális érzékeny kedélyét, nemes gondolkodását örökölte; és engedjen egy megjegyzést kockáztatnom: az ábrándozásra való hajlamát, akkorkülönten vigyázzon. Mert hisz igaz: egy jó könyv szórakoztat és oktat egyszerre; egy jó olvasmány a legkellemesebb időtöltés és az olvasás egyáltalán áldás az emberségre! De vigyázzon asszonyom; egy híres elismert író kiváló műve is árthat, ha ideje előtt jut kezébe A gyermekleány amugy is fogékony, élénk fantáziáját elcsigázza, folytonosan foglalkoztatja, a teljesen meg nem értett fogalmakat helytelenül, visszasan értelmezi; fiatal lelkét teljesen elfoglalja; komolylyá, mélyen gondolkozóvá, ábrándossá teszi, lobbanékony, ifju, gyorsan hevülő lelkét megkapja egy-egy alak, ilyené akar válni, így akarja életét berendezni; amott olvas valamit, most ezt a tulajdonságot akarja elsajátítani, szóval beleéli magát egy lehetetlen. ábránvilágba és később midőn mindinkább jut szerepe az élet iskolájában, fájó szívvel fogja látni ábrándjai meghiusulását és ha makacs, ha ragazkodik magh alkotta eszménye és elveihez, és nem tud, de talán tudva nem akar, vagy lehet akarva se tud megbarátkozni a rideg, a profán valóval; akkor kutató, fürkésző, bölcseledővé válik. ki meghasonlott önmagával pesszimisztikus — és végül szerencsétlen! És ezt higgye meg asszonyom, oh én tudom tönnyekkel, szomorú tényekkel tudom igazolni! En ismerek valakit asszonyom, a ki be tudná ennek igazságát bizonyítani, valakit aki a tudni vágyó gyermek mohóságával, nagyon is idő előtt elnyelt, titokban olvasott regényeknek köszönheti nagy részben mai exallált lelkiállapotát!

(Vége köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

Weisz József budapesti terménybizományi cég -
lentése.

Debreczen, Február 8.

Készáru változatlan

Okt. buza	7.87-88
Okt. rozs	7.72-73.
Októberi zab	6.43-45
uj tengeri 1899	5.03-05.

I. Készáruüzlet.

Eladatok:

Buza. Tiszavidéki: 1500 mm. 80 k. 8 fo-
rint 60 krajczáron 5000 mm. 80 k. 8 forint
0 krajczáron, 100 80 k. 8 forint 30 krajczár-
on, 100 mm 80 k. 8 forint 25 krajczáron
100 mm. 70 5 k 8 forint 35 krajczáron, 30.
mm. 80 k 8 forint 10 krajczáron, 360 m n.
797 k. 8 forint 70 krajczáron, 200 mm 79085
k forint 30 krajczáron, 100 mm. 794 kr -
rint 25 krajczáron, 300 mm. 79 k 8 forint 10
krajczáron, 100 mm. 798 k. 8 forint 22 és fél
krajczáron, 200 mm. 79 k 8 foirt 20 krajczá-
ron, 100 mm. 794 k. 8 forint 20 krajczáron.
853 mm. 79 k. 8 forint 40 krajczáron, 400 mm
3905 k. 8 forint 20 krajczáron, 100 mm. 79 k
70 forint 15 krajczáron, 100 mm, 785 k. 8 fo-
rint 25 krajczáron, 250 mm. 785 k. 8 forin
25 krajczáron, 150 mm. 78 k 8 forint 15
krajczáron, 400 mm. 78 k. 8 forint 16 kraj-
czáron 100 mm. 78 k. 8 forint 10 krajczáron
570 mm 78 k. 8 forint 05 krajczáron, 100
mm. 775 k. 8 forint 15 krajczáron. 550 mm
775 k. 8 forint 15 krajczáron, 300 mm. 76 k-
8 forint 90 krajczáron, 300 mm 76 k. 7 fo-
rint 75 krajczáron, 100 mm. 755 k. 7 forint
90 kr n, 100 mm. 75 k 7 forint 85 krajbáron
200 mm. 735 k. 7 forint 70 krajczáron mind,
három hónapra.

Allatvásár.

Bécsi sertésvásár. A st-marxia központi
vásárcsarnokba ma megtartott sertésvásáron
bejelentett 10658 darabot, ebből a vásár ele-
jén felyajtottak. Fiatal sertést 4151 darabo-
magyar hizott sertést 5751 darabot, összesen
9905 darabot. Kezdetben az irányzat élelnebb
bágyadt volt.

Jegyzések: kilogramonként élő súlyban)
fogyasztási adó nem számítva). Első rendű ser-
tés 38-39¹/₂ kr., kivétel - kr., közép minő-
ségű 37-38 kr., könnyű sertés 35-37 kr.
fiatal sertés 34-42.

Erdélyi: 100 mm. 785 k. 7 forint 90
krajczáron, 100 mm. 775 k. 7 forint 60 kraj-
czáron mind három hónapra.

Fehérmegyei: 100 mm. 77 k. 8 forint 13
krajczáron, 1500 mm. 74 k. 7 forint 85 kraj-
czáron mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 forint 05 krajczáron,
100 mm. 6 forint 20 krajczáron, 200 mm. 5
forint 90 krajczáron, 100 mm 6 forint 15 kraj-
czáron, mind három hónapra.

Postmegyevidéki: 100 mm. 81 k 8 fo-
rint 20 krajczáron, 200 mm. 80 k 8 forint 35
krajczáron, 400 mm. 795 k. 8 forint 29 kraj-
czáron, 100 mm. 79 k. 8 forint 15 krajczáron
200 mm. 79 k. 8 forint 30 krajczáron, 100
mm 788 k. 8 forint 05 krajczáron, 100 mm
785 k. 8 forint 10 krajczáron, 100 mm. 78.4 k
8 forint 15 krajczáron, 200 mm. 765 k. 7 fo-
75 krajczáron, 1800 mm. 758 k. 8 forint - kraj-
czáron, 100 mm. 747 k. 7 forint 90 krajczáron
800 mm. 745 k. 7 forint 87 és fél krajczáron

Kőbányai sertéspiac. Február 3. Ma-
gyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 4000
kg-ron felült) - - - kr. Közép (páronként
3000-3400 kg. súlyban) - - - kr. Fiatal
nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súly-
ban) 41-41¹/₂ krig. Fiatal közép (páronként
251-320 kg.) 42-42¹/₂ krig. Fiatal könnyű
páronként 250 krigig terjedő súlyban 43-43¹/₂
kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg. fe-
lüli súlyban) 41¹/₂-42 krajczárig, közép (pá-
ronként 240-260 kilogram súlyban) 42-42¹/₂
krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogr. ig-
ekjedő súlyban) 40-41¹/₂ krajczárig.

Vasuti menetrend

Érvényes 1899. Október hó 1-től

- Egységes vasuti idő szerint. -

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Erkezik	
P.-Ladány*	12.- déli	Vegyesvonat	1.28	délután	
P.-Ladány	3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.13	délután	
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonat	9.45	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat	5.3	reggel	
Debreczen-M.-Sziget					
Királyháza	5.22 reggel	Személyvonat	1.0	délután	
M.-Sziget	3.- reggel	Személyvonat	9.50	délelőtt	
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50	éjjel	
M.-Sziget	6.46 este	Gyorsvonat	11.18	éjjel	
Szatmár	8.20 este	Tv. sz. sz.	12.46	éjjel	
Debreczen-Szerencs					
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonat	11.26	délelőtt	
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	délután	
Szerencs	7.- este	"	10.30	éjjel	
Debreczen-Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24	délelőtt	
Tisza-Füred	4.16 délután	"	7.56	este	
Debreczen-Nagy-Léta-Vértes					
N.-Léta-Vértes	8.35 reggel	Vegyesvonat	10.43	délelőtt	
N.-Léta-Vértes	4.21 délután	"	6.15	délután	
Debreczen-Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat	9.17	délelőtt	
"	4.06 délután	"	7.29	este	
H.-Nánásig	11.20 déi	"	1.18	délután	

* Min en keddeu.

**Csak Tisza-Füredig

Budapest-Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		Indul onnan	
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.05	reggel	
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonat	4.06	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15	délelőtt	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat	1.55	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat	7.05	este	
M.-Sziget-Debreczen					
Szatmár	7.51 reggel	Személyvonat	4.-	reggel	
M. Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.-	reggel	
Királyháza	6.45 este	Személyvonat	1.22	délután	
M. Sziget	8.56 reggel	Gyorsvonat	4.50	reggel	
M. Sziget	10.12 éjjel	Személyvonat	3.50	délután	
Szerencs-Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.-	reggel	
Szerencs	12.21 délután	Személyvonat	9.07	délelőtt	
Szerencs	7.55 este	Személyvonat	5.10	délután	
Nagy-Léta-Vértes-Debreczen					
N.-Léta-Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel	
N.-Léta-Vértes	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök-Debreczen					
TiszaLök	8.17 reggel	Vegyes vonat	5.06	reggel	
TiszaLök	6.35 este	"	2.35	délelőtt	
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután	
Füzes-Abony-Debreczen					
Tisza-Füred	8.- reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.43 délután	"	11.35	délután	

